

Concilieteksten over charisma's

Tweede Vaticaans Concilie (1962-1965)

De belangrijkste concilietekst over charisma's staat in Lumen gentium (LG) 12. Het concilie zegt hier dat charismatische gaven wonderbaar kunnen zijn of ook eenvoudiger en breder verspreid. 'Aangezien zij voor de noden van de Kerk bijzonder doelmatig en nuttig zijn, moeten wij ze met dankbaarheid en vertroosting aanvaarden.'

In het decreet over het lekenapostolaat (AA) wordt dit verder uitgewerkt. In AA 3 staat dat de Heilige Geest aan de gelovigen bijzondere gaven schenkt (1 Kor. 12,7) zoals Hij het wil (1 Kor. 12,11). De concilievaders zeggen dan: 'Aan elke gelovige die deze charismatische gaven ontvangt, wordt daarmee het recht en de opdracht verleend deze in de Kerk en in de wereld te gebruiken tot welzijn van de mensen en tot opbouw van de Kerk in de vrijheid van de Heilige Geest.' En: 'Hij moet dat in gemeenschap met zijn broeders in Christus doen, en heel speciaal met zijn herders, omdat het hun toekomt over de authenticiteit en het ordelijk gebruik van deze gaven te oordelen.'

Met de 'herders' (in AA3) worden in de eerste plaats de bisschoppen met de priesters bedoeld. In LG12 staat geen 'herders' maar: 'degenen die in de Kerk leiding te geven hebben'. Zij moeten serieus kijken in hoeverre iets een echt (authentiek) charisma van de Heilige Geest is. Vervolgens moeten ze - zo nodig - ook nog beoordelen of die charisma's wel worden gebruikt. En of dat ordelijk gebeurt. Het concilie waarschuwt de herders daarbij de Geest niet uit te doven. Hieronder de volledige teksten.

Hier de volledige tekst van LG12:
[De geloofszin en de charismatische gaven van het volk van God](#)

Ook aan de profetische taak van Christus heeft het geheiligde volk van God deel. Vooral door het geloof en de liefde te beleven, verspreidt het zijn levend getuigenis en als dankoffer brengt

het aan God de vrucht van de lippen die zijn naam prijzen vgl. {Heb. 13,15}. Het geheel van de gelovigen die de zalving van de Heilige ontvangen vgl. {Joh. 2,20} en {Joh. 2,27}, kan in het geloof niet dwalen en deze bijzondere eigenschap brengt het door de bovennatuurlijke geloofszin van het hele volk tot uiting, wanneer het 'vanaf de bisschoppen tot en met de laatste leken gelovigen' inzake geloof en zeden zijn algemene overeenstemming doet blijken. Die geloofszin immers wordt door de Geest van waarheid opgewekt en ondersteund. Onder de leiding van het leergezag, dat het met getrouwheid opvolgt, aanvaardt het volk van God geen mensenwoord, maar, zoals het in werkelijkheid is, het woord van God vgl. {1 Tess. 2,13} en aldus blijft het onwrikbaar gehecht aan het geloof 'dat eens voor al aan de heiligen werd overgeleverd' {Jud. 3}, om er door juistheid van oordeel dieper in door te dringen en het vollediger in zijn leven toe te passen.

Bovendien heiligt en geleidt dezelfde Heilige Geest het volk van God niet alleen door de sacramenten en bedieningen, Hij versiert het niet alleen met deugden, maar, 'ieder Zijn gaven uitdelend zoals Hij het wil' {1 Kor. 12,11}, verspreidt Hij onder de gelovigen van elke rang ook bijzondere genaden, die hen geschikt en bereid maken om

allerlei werken en taken die voor de hernieuwing en de verdere uitbouw van de Kerk dienstig zijn op zich te nemen, zoals er geschreven staat: 'Aan ieder wordt de openbaring van de Geest meegedeeld tot welzijn van allen' {1 Kor. 12,7}. Deze charismatische gaven kunnen wonderbaar zijn of ook eenvoudiger en breder verspreid. Aangezien zij voor de noden van de Kerk bijzonder doelmatig en nuttig zijn, moeten wij ze met dankbaarheid en vertroosting aanvaarden. Doch de buitengewone gaven mogen wij niet overmoedig najagen, noch er met aanmatiging vruchten van apostolisch werk van verwachten. Het oordeel over hun echtheid en hun ordelijke beoefening komt toe aan degenen die in de Kerk leiding te geven hebben en wier bijzondere taak het is om niet de Geest uit te doven, maar alles te onderzoeken en het goede te behouden {1 Tess. 5,12} en {1 Tess. 5,19-21}.

Bron:

http://www.rkk.nl/katholicisme/vaticanum-II/blok_FBlokID173.html

De rol van de bisschoppen en priesters ten aanzien van charisma's wordt nog verder uitgewerkt in LG 30 waar staat: 'De herders zijn er zich inderdaad van bewust, dat zij door Christus niet werden aangesteld om de gehele heilzending van de Kerk tegenover de wereld uitsluitend op eigen schouders te nemen: integendeel het behoort tot hun verheven taak de gelovigen zo te besturen en hun diensten en begaafdheden zo te erkennen, dat allen en elk op zijn manier aan de gemeenschappelijke opdracht eensgezind meewerken.'

Bron: http://www.rkk.nl/katholicisme/vaticanum-II/blok_FBlokID191.html

Hier de volledige tekst van AA3:

[Fundamenten van het lekenapostolaat](#)

De opdracht en het recht om apostel te zijn, ontlene de leken juist aan hun eenheid met Christus, het Hoofd. Door het doopsel in het mystieke lichaam van Christus ingelijfd en in het vormsel door de kracht van de Heilige Geest gesterkt, worden zij namelijk door de Heer zelf, voor het apostolaat bestemd. Zij zijn tot een koninklijke priesterschap en een heilig volk vgl. {1 Petr. 2,4-10} gesteld, om alles wat zij doen als geestelijke offers op te dragen en over heel de aarde voor Christus te getuigen. In de sacramenten, en vooral in de heilige eucharistie, wordt de liefde, die de ziel van elk apostolaat is, meegedeeld en gevoed.

Het apostolaat wordt beleefd in het geloof, de hoop en de liefde, die de Heilige Geest uitstort in de harten van alle leden van de Kerk. Vooral het gebod van de liefde, het grootste gebod van de Heer, stuwt alle christenen om zich ervoor in te zetten, dat de glorie van God door de komst van zijn rijk werkelijkheid wordt en het eeuwig leven aan alle mensen wordt meegedeeld, opdat zij de enige ware God zullen kennen en Hem die Hij gezonden heeft, Jezus Christus vgl. {Joh. 17,3}.

Op alle christenen rust dus de verheven taak om er zonder ophouden voor te werken, dat de goddelijke heilsboodschap wordt gekend en aanvaard door alle mensen over de gehele aarde. De Heilige Geest, die het volk van God heiligt door het ambt en door de sacramenten, verleent aan de gelovigen bovendien bijzondere gaven vgl. {1 Kor. 12,7} om dit apostolaat te kunnen verrichten; 'Hij deelt ze aan ieder uit zoals Hij

het wil' {1 Kor. 12,11}, opdat 'ieder die met de gaven zoals hij die heeft ontvangen de anderen dient' ook zelf 'als goede beheerders van Gods veelsoortige genade' {1 Petr. 4,10} bijdraagt in de opbouw van het gehele lichaam in de liefde vgl. {Ef. 4,16}. Aan elke gelovige die deze charismatische gaven, ook al zijn het zeer eenvoudige, ontvangt, wordt daarmee het recht en de opdracht verleend deze in de Kerk en in de wereld te gebruiken tot welzijn van de mensen en tot opbouw van de Kerk in de vrijheid van de Heilige Geest, die 'blaast waarheen Hij wil' {Joh. 3,8}. Hij moet dat in gemeenschap met zijn broeders in Christus doen, en heel speciaal met zijn herders, omdat het hun toekomt over de authenticiteit en het ordelijk gebruik van deze gaven te oordelen: niet zo dat zij de Geest uitdoven, maar door alles te onderzoeken en het goede te behouden vgl. {1 Tess. 5,12}; {1 Tess. 5,19}; {1 Tess. 5,21}.

Bron: http://www.rkk.nl/katholicisme/vaticanum-II/blok_FBlokID454.html

In het [DECREET OVER HET AMBT EN HET LEVEN VAN DE PRIESTERS](#) (*Presbyterorum ordinis*) staan aanwijzingen voor de priesters en hun omgang met charisma's:

In *Presbyterorum ordinis* 9 staat:
"Wanneer zij de geesten beproeven, of ze uit God zijn, (vgl. 1 Joh. 4,1) moeten zij de veelvormige genadegaven van de leken, lagere zowel als hogere, met geloofszin trachten te ontdekken, ze met blijdschap erkennen en ijverig bevorderen. Onder de gaven echter van God die overvloedig in de gelovigen worden aangetroffen, verdienen die bijzondere zorg waardoor niet weinigen tot een hoger geestelijk leven worden aangetrokken."

Hier de volledige tekst van 9 [De omgang van de priesters met de leken](#)

Ofschoon de priesters van het Nieuwe Verbond op grond van het wijdingssacrament in en voor het volk van God de zeer belangrijke en noodzakelijke taak van vader en leraar uitoefenen, zijn zij toch samen met alle christengelovigen leerlingen van de Heer, door de genade van de roepende God deelachtig geworden aan zijn rijk. Vgl. {1 Tess. 2,12}; {Kol. 1,13}. Want de priesters zijn met allen die door het doopsel zijn herboren broeders onder broeders (vgl. Mt. 23,8), omdat zij ledematen zijn van een en hetzelfde lichaam van Christus, waarvan de opbouw aan allen is opgedragen.*

De priesters moeten dus zo leiding geven, dat zij niet uit zijn op eigen belang, maar op dat van Jezus Christus (vgl. Fil. 2,21) en hun werk verrichten samen met de leken gelovigen en zich onder hen gedragen naar het voorbeeld van de Meester, die onder de mensen 'niet gekomen is om gediend te worden, maar om te dienen en zijn leven te geven als losprijs voor velen' {Mt. 20,28}. De priesters moeten oprecht de eigen waardigheid van de leken en het aandeel dat zij hebben in de zending van de Kerk erkennen en bevorderen. Ook moeten zij ijverig de rechtmatige vrijheid die aan iedereen in de aardse stad toekomt in ere houden. Zij moeten graag naar de leken luisteren, in broederlijke gezindheid met hun wensen rekening houden, hun ervaring en competentie op de diverse terreinen van de menselijke activiteit erkennen, om samen met hen de tekenen destijds te kunnen onderkennen. Wanneer zij de geesten beproeven, of ze uit God zijn, (vgl. 1 Joh. 4,1) moeten zij de veelvormige genadegaven van de

leken, lagere zowel als hogere, met geloofszin trachten te ontdekken, ze met blijdschap erkennen en ijverig bevorderen. Onder de gaven echter van God die overvloedig in de gelovigen worden aangetroffen, verdienen die bijzondere zorg waardoor niet weinigen tot een hoger geestelijk leven worden aangetrokken. Eveneens moeten zij vol vertrouwen taken ten dienste van de Kerk aan leken toevertrouwen, terwijl zij hun vrijheid en ruimte van handelen laten, hen er zelfs op een geschikte manier toe brengen om ook uit eigen beweging werkzaamheden op zich te nemen.

Tenslotte zijn de priesters te midden van de leken aangesteld om allen te leiden tot de eenheid van liefde, 'elkaar hartelijk beminnend met broederlijke genegenheid en elkaar overtreffend in eerbetoon' {Rom. 12,10}. Het is dus hun taak om de uiteenlopende mentaliteiten zo met elkaar in overeenstemming te brengen, dat niemand zich in de gemeenschap van gelovigen een buitenstaander voelt. Zij zijn de verdedigers van het algemeen welzijn, waarvoor zij in naam van de bisschop zorg dragen, maar tevens zijn zij fervente verdedigers van de waarheid, opdat de gelovigen niet door elke windvlaag inzake de leer heen en weer worden geslingerd.

Vgl. {Ef. 4,14}.

Aan hun bijzondere zorg worden nog toevertrouwd degenen die van de praktijk van de sacramenten,

zelfs misschien van het geloof, zijn afgefallen. Zij mogen niet nalaten hen als goede herders tegemoet te treden.

Letten op de voorschriften betreffende de oecumenische beweging, moeten zij niet die broeders vergeten die niet in volledige kerkelijke gemeenschap met ons leven.

Tenslotte worden hun bijzonder aanbevolen al degenen die Christus, de Zaligmaker, niet erkennen.

De christengelovigen zelf moeten zich er echter van bewust zijn, dat zij verplichtingen hebben jegens hun priesters, die zij daarom dan ook met een kinderlijke liefde als hun herders en vaders moeten bejegenen; eveneens moeten zij hun priesters, als deelgenoten in hun zorgen, naar vermogen te hulp komen met gebed en goede werken, zodat zij des te beter de moeilijkheden kunnen overwinnen en des te vruchtbaarder hun taken kunnen vervullen.

Bron:

http://www.rkk.nl/katholicisme/vaticanum-II/thema_FThemaID485.html

*Hier staat in de voetnoot: Vgl. {Ef. 4,7} en {Ef. 4,16}; Const. Apost., VIII, 1, 20: 'Laat ook geen bisschop zich boven de diakens of priesters verheffen, noch ook de priesters boven het volk; want het opbouwen van een gemeenschap gaat van beiden uit'.

Kees Slijkerman
webredacteur www.kcv-net.nl
20-11-2012

#

Meer: Charismalijsten in de Bijbel, a4003 op www.kcv-net.nl.